

Forfatter: Bang, Herman

Titel: Udrag fra Stuk (Danske Klassikere)

Citation: Bang, Herman: "Stuk", i Bang, Herman: *Stuk*, udg. af Paul Nørreslet , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 280. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bang07val-shoot-idm140472354404848/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Stuk

den norske digter Alexander Kielland. – *Boston*: variant af kortspillet whist. – *Zola*: Lange indlæser sine egne l'art-pour-l'art-tilbøjeligheder i Emile Zola; hans model Karl Larsen debuterede i 1889 som en sådan forfatter.

- 27 *Revue*...: stiftet i Paris 1831 som et kulturelt og politisk tidskrift; fik efterhånden et konservativt anstrøg. – *Læseforeningen*, dvs. *Athenæum*. forældregenerationens efterhånden konservative klub, senere i bogen tilsyneladende stadig beliggende på 1. sal i Østergade 24 (se ill. nr. 4), skønt i virkeligheden flyttet til Fortunstræde i 1881. – *Kronprinsens Bryllup*: den senere Frederik VII's første bryllup (dog da endnu ikke kronprins) i 1828 – *Slotshjertet*. »Slotsholmen» ved Skanderborg; tanten har været 16 år. – *Fyrværkeriet*: foruden realplanet virtuose beskrivelse af fyrværkeriet indeholder afsnittet et sundt system af sigtelinjer »henover», »op til» osv. med indbygget social lagdeling samt raketters op- og nedture pegende lige ind i bogens hovedtema; Bang var meget stolt af denne fyrværkeribeskrivelse.
- 28 *Plänen*: kunstnerplänen.
- 29 *det elektriske Blus paa National-Taarnet*: National-komplekset, forlystelsesetablisement og hotel (senere ombygget til National-Scala og endnu senere erstattet af det 1987 ophørte Anva), opført 1880-82 af Hellig-Hansen (se n. om Martens t. 40), var det første sted, hvor fast elektrisk belysning fra 1881 anvendtes udvendigt, drevet af eget værk (se ill. nr. 5)
- 30 *Victoria-Teatret(s)*: opførelsesstadiet, omstændighederne og tidspunktet (primo september 1882) svarer nøjagtigt til Dagmartheatrets (Bang har skrevet flere reportager derom, fx i *Vor Tid* 16.4.1882); efter en træg begyndelse fra marts 1883, bl.a. med bygherren Hellig-Hansens fallit 1884, blev dette stukteater i flere perioder en alvorlig konkurrent til Det kgl. Teater, men blev i 1937 af storfinansens udskiftet med det mere givtige Dagmarhus (med Dagmar Bio); nedrivningen var vanskelig pga. bygnings usædvanlige soliditet (læs mere hos Camilla Hansen); (se ill. nr. 6). – *Fontøshjørnet ved Jernbanen*: daværende hovedbanegårds område strakte sig fra bygningen på nuværende Paladsteaters plads til Vesterbrogade ved nuværende Axelborg. – *Kinesenlukkerne*: foruden at have en tematisk funktion i bogen har bizarrenet mundet samtiden om Bangs særprægede interierer.
- 31 *endnu en Sæson*... *Asta Heltz*: Astas model, Anna Levin, f. Ferslew, skriver i *Journalistaar* s. 108 om sæsonbegyndelsen netop den september; hun har i dette værk (1932) loyalt vedgået sin 17-20-årige persons optagethed af den unge succesjournalist, der færdedes i hendes hjem som moderens (bladejerens hustru) protegé, men også delvis forklaret, hvorfor der ikke kunne blive noget forhold mellem dem; det var vistnok hende (og navnlig forældrene), der »brød»; værket er et vigtigt kildekræft om Bang i hans journalistår. – *Pladsens høje Tage*: sml. n t »over Parken» s. 9. – *Nous revien-drons*: fr = vi ses (igen); fremtid.
- 32 *Stillaeser*... *Martens*: Bang havde oplevet nøjagtig denne situation, vist